

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 16, 2022

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:693](#) 17-05-2022

Beklag openbaar ministerie over beslag.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:571](#) 17-05-2022

Bewijs zware mishandeling.

RECHTSPRAAK

Bewijs zware mishandeling.

Bewijs zware mishandeling.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie zware mishandeling is bewezen verklaard, dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd, nu uit de bewijsmiddelen niet kan worden afgeleid dat sprake was van 'zwaar lichamelijk letsel' als bedoeld in artikel 302 Sr.

De bewezenverklaring steunt op een proces-verbaal van de politie, inhoudende als verklaring van aangever: 'Ik ben op 2 november 2016 mishandeld door verdachte. Hij kwam met de auto achter mij aan. Zijn vriendin was erbij. De verdachte haalde mij in. We kwamen elkaar tegen. Hij stapte uit de auto en sloeg mij in elkaar.'

Een geschrift, bevattende medische informatie/letselbeschrijving betreffende aangever van 28 december 2016 opgemaakt door een arts, inhoudende: 'Er was een grote bloeduitstorting rondom het rechter oog op het voorhoofd naar rechts onder. Scan van het hoofd toonde een bloeding onder schedel links aan de voor- en zijkant. Tevens een naar de voorzijde van de schedel. Er was ook een breuk van de kaakholte rechts. Opname op afdeling neurologie. Betrokkene kon op 4-11-2016 ontslagen worden en kreeg een controle afspraak. Is niet op controle verschenen. Periode Ten minste 6 weken.'

En een proces-verbaal van bevindingen van politie, inhoudende als relaas van de verbalisanten: 'Op 2 november 2016 kregen wij het verzoek te gaan naar een adres. Wij zagen ter plaatse de voor ons bekende aangever op de grond liggen. Bij het incident op de locatie Boven zag ik vier mensen staan. Ik hoorde deze mensen zeggen dat zij getuigen zijn geweest van de mishandeling. Hierop hebben wij ieder 2 getuigen apart genomen en hun verhaal aangehoord. Ik hoorde het verhaal aan van een man die op gaf te zijn [3]. Ik hoorde hem zeggen dat hij in zijn auto reed over de locatie Beneden. Toen hij bij het viaduct van de Zwijndrechtse brug reed zag hij aan de linkerzijde op de dijk, een auto stoppen en dat er 2 personen uit de auto stapten. Ik hoorde [3] zeggen dat deze 2 personen een andere man op een

fiets aanvielen. Dat aanvallen bestond uit slaan en schoppen tegen een andere persoon. Ik hoorde een vrouw die opgaf te zijn [4]. Zij zag dat er een manspersoon werd aangevallen door 2 andere personen welke uit een auto kwamen. Deze auto stond op de locatie Boven. Ik hoorde getuige zeggen dat de 2 personen als beesten op de andere man insloegen en schopten. Ook verklaarde zij dat de man die belaagd werd meerdere malen tegen zijn hoofd geschopt is.'

De Hoge Raad overweegt dat als algemene gezichtspunten voor de beantwoording van de vraag of van 'zwaar lichamelijk letsel' sprake is, in elk geval kunnen worden aangemerkt de aard van het letsel, de eventuele noodzaak en aard van medisch ingrijpen en het uitzicht op (volledig) herstel. Een veelvoorkomende categorie letsel betreft (bot)fracturen. Indien sprake is van een zodanige fractuur dat operatief ingrijpen van een zekere ernst is vereist, geldt in de regel dat die fractuur, vanwege onder meer de noodzaak en de aard van medisch ingrijpen, zwaar lichamelijk letsel vormt. Overigens kan relevant medisch ingrijpen ook bestaan uit een andere medische behandeling dan operatief ingrijpen.

De beantwoording van de vraag of letsel als 'zwaar lichamelijk letsel' moet worden aangemerkt, is in belangrijke mate voorbehouden aan de rechter die over de feiten oordeelt. Zijn oordeel daarover kan in cassatie slechts in beperkte mate worden getoetst. Als echter uit de bestreden beslissing niets blijkt omtrent de aard van het letsel, de eventuele noodzaak en aard van medisch ingrijpen en het uitzicht op (volledig) herstel zal dat aanleiding kunnen geven tot cassatie (vgl. ECLI:NL:HR:2018:1051).

De Hoge Raad overweegt dat het hof onder meer heeft vastgesteld dat het slachtoffer ten gevolge van de bewezen verklaarde geweldshandelingen – naast ander (hoofd)letsel – breuken van de oogkas en van de kaakholte heeft opgelopen, waarbij de breuk van de oogkas doorliep naar de voorzijde van de schedel, terwijl ook een bloeding onder de schedel optrad. Verder heeft het hof vastgesteld dat het slachtoffer na de mishandeling in een ziekenhuis is onderzocht, de genezingsduur toen werd geschat op ten minste zes weken, en medisch ingrijpen – te weten een opname gedurende twee dagen op de neurologieafdeling van het ziekenhuis – noodzakelijk was. De Hoge Raad oordeelt dat het hierop gebaseerde oordeel van het hof dat aan het slachtoffer 'zwaar lichamelijk letsel' als bedoeld in artikel 302 Sr is toegebracht, in het licht van hetgeen is vooropgesteld, geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting en niet onbegrijpelijk is.

J.H.J. Verbaan, mei 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-05-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:571

Zaaknummer: 20/03437

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M. Kuijer

Advocaten: H.M.W. Daamen

Wetsartikelen: 302 Sr

RECHTSPRAAK

Beklag openbaar ministerie over beslag.

Beklag openbaar ministerie over beslag.

Wenk

Het openbaar ministerie klaagt in een zaak waarin ten aanzien van verdachte witwassen is bewezen verklaard, onder meer over het oordeel van de rechtbank dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, de onder de klager in beslag genomen voertuigen verbeurd zal verklaren.

De rechtbank heeft daar in haar vonnis over geconcludeerd dat de voertuigen in beslag zijn genomen op grond van de verdenking tegen de klager, dat door hem het misdrijf van witwassen is gepleegd. Volgens de opgave van de officier van justitie duurt het beslag op de voertuigen voort op de enkele grond van het voornemen daarvan de verbeurdverklaring te vorderen. Inmiddels is al langer dan een jaar strafrechtelijk onderzoek gedaan. Er is tot op heden kennelijk niet gebleken van een gronddelict, waaruit de opbrengst onmiddellijk of middellijk de klager in staat heeft gesteld de aankoop van de voertuigen te financieren. Op grond van de aan de rechtbank ten dienste gestelde gegevens is evenmin gebleken van het feit dat de klager op enig moment de beschikking heeft gehad over contante gelden, waarvan de herkomst niet kan worden verklaard. In dat verband merkt de rechtbank op dat de door de klager afgelegde verklaringen over de herkomst van de contante gelden, die door de klager werden gebruikt voor de financiering van de aankopen van de voertuigen, niet als onmiskenbaar onvoldoende concreet of niet min of meer verifieerbaar of op voorhand als onwaarschijnlijk terzijde kunnen worden gelaten. Dat de klager, kennelijk gealarmeerd door het strafrechtelijk onderzoek naar zijn inkomen en vermogen, pas recent de Belastingdienst in kennis heeft gesteld van het bezit van dat contant geld doet daar niet aan af. Zoals door de officier van justitie wordt gesteld, spitst het strafrechtelijk onderzoek zich (aldus) toe op de vraag of de klager uitgaven heeft gedaan, die hoger zijn dan op grond van zijn vermogen of bekende legale inkomsten kunnen worden verklaard. Alleen als dat het geval zal blijken te zijn, is denkbaar dat (alsdan) de klager zal worden veroordeeld wegens witwassen van een bepaald bedrag of bepaalde bedragen, ofschoon – zo is van belang om op te merken – daarmee niet verklaard zal zijn, welk (deel van het) vermogen uit dat niet opgespoorde

misdrijf of die niet opgespoorde misdrijven afkomstig is of precies welke inkomsten uit dat niet opgespoorde misdrijf of die niet opgespoorde misdrijven afkomstig zijn.

Op grond van artikel 33a Sr kunnen de voertuigen alleen worden verbeurdverklaard in het geval deze geheel of grotendeels door middel van of uit baten van het witwassen zijn verkregen, dan wel in het geval het witwassen met betrekking tot deze voertuigen is begaan. Gelet op hetgeen waarop het strafrechtelijk onderzoek zich thans toespitst, zoals dat door de officier van justitie is gesteld, zal niet met enige zekerheid kunnen worden vastgesteld dat ten aanzien van de voertuigen zich een van de hiervoor genoemde gevallen voordoet, zodat naar het oordeel van de rechtbank het hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, een verbeurdverklaring van deze voertuigen zal uitspreken. Gezien deze onwaarschijnlijkheid is de klacht gegrond en moet de opheffing van het beslag worden bevolen, met de teruggave aan de klager van de voertuigen.

De Hoge Raad overweegt dat de rechtbank vastgesteld heeft dat onder de klager op grond van artikel 94 Sv beslag is gelegd op de in het klaagschrift bedoelde voorwerpen. Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene dat is gericht tegen een beslag dat is gelegd op grond van artikel 94 Sv, moet de rechter a. beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, en zo nee, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering verzet zich tegen teruggave als het veiligstellen van de belangen waarvoor artikel 94 Sv de inbeslagneming toelaat, het voortduren van het beslag nodig maakt. Dat is het geval wanneer het in beslag genomen voorwerp kan dienen om de waarheid aan de dag te brengen – ook in een zaak betreffende een ander dan de klager – of om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen. Ook verzet het door artikel 94 Sv beschermde belang van strafvordering zich tegen teruggave als niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter de verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer van het voorwerp zal bevelen, al dan niet naar aanleiding van een afzonderlijke vordering daartoe als bedoeld in artikel 36b lid 1 aanhef en onder 4° Sr in samenhang met artikel 552f Sv.

Het onderzoek in raadkamer naar aanleiding van zo'n klaagschrift draagt een summier karakter. Dat betekent dat van de rechter niet kan worden gevergd ten gronde in de mogelijke uitkomst van een nog te voeren hoofdzaak of ontnemingsprocedure te treden. Daarvoor is in de beklagprocedure geen plaats omdat ten tijde van een dergelijke procedure veelal het dossier zoals dat uiteindelijk aan de zittingsrechter in de hoofd- of ontnemingszaak zal worden voorgelegd, nog niet compleet is en omdat voorkomen moet worden dat de beklagrechter vooruitloopt op het in de hoofd- of de ontnemingszaak te geven oordeel (vgl. ECLI:NL:HR:2010:BL2823).

De Hoge Raad oordeelt dat de rechtbank het klaagschrift gegrond heeft verklaard op de grond dat zij het hoogst onwaarschijnlijk acht dat de strafrechter, later oordelend, de onder de klager in beslag genomen voertuigen verbeurd zal verklaren. De rechtbank heeft dat oordeel in de kern hierop gebaseerd dat – gelet ‘op hetgeen waarop het strafrechtelijk onderzoek zich thans toespitst’ – ‘niet met enige zekerheid’ zal kunnen worden vastgesteld dat de in beslag genomen voertuigen geheel of grotendeels door middel van of uit baten van het witwassen zijn verkregen dan wel dat het witwassen met betrekking tot deze voertuigen is begaan. De rechtbank heeft in dat verband verder overwogen ‘dat de door de klager afgelegde verklaringen over de herkomst van de contante gelden, die door de klager werden gebruikt voor de financiering van de aankopen van de voertuigen, niet als onmiskenbaar onvoldoende concreet of niet min of meer verifieerbaar of op voorhand als onwaarschijnlijk terzijde kunnen worden gelaten’. De Hoge Raad oordeelt dat de rechtbank met het stellen van de in deze overwegingen besloten liggende eisen onvoldoende onderkend heeft dat – zoals vooropgesteld is – het onderzoek in raadkamer een summier en voorlopig karakter draagt en dat zij niet ten gronde mag treden in de mogelijke uitkomst van een nog te voeren procedure in de hoofd- of ontnemingszaak.

J.H.J. Verbaan, mei 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-05-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:693

Zaaknummer: 21/03175 B

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 94 en 552a